

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Maaeluminister
määrus
terviktekst
30.03.2025
Hetkel kehtiv
RT I, 27.03.2025, 22

Perioodi 2023–2027 ökoalade toetus

Vastu võetud 23.12.2022 nr 80
[RT I, 29.12.2022, 22](#)
jõustumine 01.01.2023

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
23.02.2023	RT I, 02.03.2023, 2	05.03.2023
11.04.2023	RT I, 18.04.2023, 1	21.04.2023
19.12.2023	RT I, 29.12.2023, 1	01.01.2024
19.04.2024	RT I, 24.04.2024, 1	27.04.2024
03.05.2024	RT I, 10.05.2024, 2	13.05.2024
25.06.2024	RT I, 28.06.2024, 23	01.07.2024, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a.
18.12.2024	RT I, 28.12.2024, 5	01.01.2025
18.12.2024	RT I, 28.12.2024, 9	01.01.2025
21.02.2025	RT I, 28.02.2025, 1	03.03.2025
18.03.2025	RT I, 27.03.2025, 1	30.03.2025

Määrus kehtestatakse [Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse](#) § 7 lõike 2, § 15 lõike 2 ning § 38 lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023–2027” (edaspidi *strateegiakava*) kliima-, keskkonna- ja loomade heaolu kava sekkumise „Ökoalad” raames antava ökoalade toetuse (edaspidi *toetus*) andmise tingimused ning kord.

§ 2. Toetatav tegevus

Toetust antakse põllumaa ja maastikuelementide aluse maa ökoalana määratlemise ja tootmisest kõrvale jätmise eest toetuse taotlemise kalendriaasta (edaspidi *kohustuseaasta*) jooksul.

§ 3. Toetuse minimaalne ja maksimaalne ühikumäär

(1) Toetuse minimaalne ja maksimaalne ühikumäär ühe hektari põllumaa, sealhulgas ökoalana määratletud põllumaa kohta on 12 kuni 21 eurot.
[[RT I, 28.12.2024, 9](#)- jõust. 01.01.2025]

(2) Toetuse minimaalne ja maksimaalne ühikumäär ühe hektari ökoalana määratletud rohumaariba aluse maa kohta on 100 kuni 150 eurot.
[[RT I, 28.12.2024, 9](#)- jõust. 01.01.2025]

(3) Toetuse minimaalne ja maksimaalne ühikumäär ühe hektari ökoalana määratletud maastikuelemendi aluse maa kohta on 180 kuni 220 eurot.

(4) Toetuse suurus ühe hektari sellise toetusõigusliku maa kohta kalendriaastas, mille kohta saab toetust anda mitme lõigete 1–3 alusel otsustatud ühikumäära alusel, saadakse asjaomaste ühikumäärade alusel arvutatud summade liitmisel.

§ 4. Toetuse ühikumäära otsustamine

(1) Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*) otsustab toetuse ühikumäära, arvestades Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 16 lõikes 3 sätestatud.

(2) Kui toetuse andmiseks ettenähtud vahenditest lähtudes ei ole võimalik rahuldada kõiki nõuetekohaseid taotlusi ka minimaalse ühikumäära rakendamise korral, rakendab *PRIA* minimaalset ühikumäära, arvestades Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 16 lõikes 5 sätestatud.

(3) Lõikes 2 sätestatud juhul vähendab *PRIA* toetuse summat, arvestades Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 16 lõikes 5 sätestatud.

2. peatükk Toetusõiguslikkuse nõuded

§ 5. Nõuded taotlejale

(1) Toetust antakse isikule või isikute ühendusele, kes tegeleb maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus” §-s 3 nimetatud põllumajandusliku tegevusega ja on aktiivne põllumajandustootja sama määruse § 2 tähenduses (edaspidi koos *taotleja*).

(2) Taotleja kasutuses peab taotluse esitamise kalendriaastal olema vähemalt üks hektar põllumajandusmaad, mis vastab maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus” §-s 4 sätestatud nõuetele.
[RT I, 29.12.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

§ 6. Nõuded toetusõigusliku maa kohta

(1) Toetust antakse:

1) ökoala kohta, mida taotlejal on õigus kasutada 15. juuni seisuga ja millel tegeletakse maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus” §-s 3 nimetatud põllumajandusliku tegevusega ning mis vastab eelnimetatud määruse § 4 lõigetes 2 ja 11 sätestatud nõuetele;

2) põllumaa kohta, mida taotlejal on õigus kasutada 15. juuni seisuga ja millel tegeletakse maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus” §-s 3 nimetatud põllumajandusliku tegevusega ning mis vastab eelnimetatud määruse § 4 lõigetes 2–11 sätestatud nõuetele.
[RT I, 29.12.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

(2) Maastikuelemendi alune maa peab vastama maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus” § 4 lõigetes 2 ja 11 sätestatud nõuetele.
[RT I, 29.12.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

(3) Ökoala lõike 1 punkti 1 tähenduses on:

1) sööti jäetud maa;

2) haljaskesa haljasväetise mulda viimiseks ja selline haljaskesa, mille taimikusse külvatakse talivilil;
[RT I, 28.12.2024, 9- jõust. 01.01.2025]

3) rohumaariba alune maa;

4) maaeluministri 21. detsembri 2022. aasta määruse nr 68 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded, kohustuslikud majandamisnõuded ning töö- ja tööhõivetingimustega seotud nõuded ja tööandja kohustused“ § 6 lõigetes 1, 2, 3, 4, 6 või 8 nimetatud maastikuelemendi (edaspidi *maastikuelement*) alune maa;
[RT I, 28.12.2024, 9- jõust. 01.01.2025]

5) lämmastikku siduvate põllumajanduskultuuride kasvuala.

[RT I, 28.06.2024, 23- jõust. 01.07.2024, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a.]

(4) Lämmastikku siduvate põllumajanduskultuuride kasvuala on põllumaa, mis vastab järgmistele tingimustele:
1) põllumaal kasvab kas esparsett (*Onobrychis* Mill.), ristik (*Trifolium* spp.), lutsern (*Medicago sativa*, *Medicago* L.), mesikas (*Melilotus* Mill.), nõiahammas (*Lotus corniculatus*), vikk (*Vicia* spp.), hernes (*Pisum* spp.), aeduba (*Phaseolus* spp., *vigna* spp.), põlduba (*Vicia faba*) või sojauba (*Glycine max* L.) (edaspidi *lämmastikku siduv põllumajanduskultuur*);

2) lämmastikku siduv põllumajanduskultuur kasvab põllumaal puhaskultuurina või segus teiste põllumajanduskultuuridega, kui lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri osakaal taimikus on üle 50 protsendi;

3) põllumaa ei asu veeseaduse §-s 118 sätestatud veekaitsevööndis.

(4¹) Rohumaariba on olemasolev või rajatav kuni 18 meetri laiune rohumaariba, millel kasvavad looduslikud rohttaimed või erinevad rohumaakultuurid. Rohumaariba ei tohi moodustada külgneva põllumaa põllu pindalast üle 30 protsendi. Rohumaariba ei tohi rajada rohumaale ega sööti jäetud maale.

[RT I, 28.12.2024, 9- jõust. 01.01.2025]

(4²) Lõikes 3 nimetatud rohumaariba peab olema kohapeal visuaalselt tuvastatav ning eristatav külgnevast põllumaast.

[RT I, 28.06.2024, 23- jõust. 01.07.2024, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a.]

(5) Ökoalana määratletud rohumaariba ja maastikuelemendi aluse maa kohta antakse toetust kokku maksimaalselt sellise pindala ulatuses, mis moodustab taotleja põllumajandusliku majapidamise põllumaa ja maastikuelementide aluse maa pindalast kokku kuni kümme protsenti.

[RT I, 02.03.2023, 2- jõust. 05.03.2023]

3. peatükk

Tingimuslikkus, sotsiaalne tingimuslikkus ja baasnõuded

[RT I, 28.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

§ 7. Tingimuslikkus

(1) Taotleja täidab oma põllumajanduslikus tegevuses ja kogu põllumajandusliku majapidamise maal maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 68 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded, kohustuslikud majandamisnõuded ning töö- ja tööhõivetingimustega seotud nõuded ja tööandja kohustused“ §-des 2–8 sätestatud nõudeid ning sama määruse lisas 1 „Kohustuslikud majandamisnõuded“ esitatud nõudeid.

[RT I, 28.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

(2) Taotleja täidab lõikes 1 nimetatud nõudeid kogu kohustuseaasta jooksul.

(3) Taotleja on kohustatud esitama andmed kogu lõikes 1 nimetatud maa kohta.

§ 7¹. Sotsiaalne tingimuslikkus

(1) Taotleja täidab oma põllumajanduslikus tegevuses maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 68 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded, kohustuslikud majandamisnõuded ning töö- ja tööhõivetingimustega seotud nõuded ja tööandja kohustused“ lisas 4 „Sotsiaalse tingimuslikkuse nõuded“ esitatud nõudeid.

(2) Taotleja täidab lõikes 1 nimetatud nõudeid kogu kohustuseaasta jooksul.

[RT I, 28.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

§ 8. Baasnõue

Taotleja täidab kohustuseperioodi jooksul maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 68 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded, kohustuslikud majandamisnõuded ning töö- ja tööhõivetingimustega seotud nõuded ja tööandja kohustused“ §-s 6 ja § 7 lõikes 1 sätestatud nõudeid.

[RT I, 28.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

4. peatükk

Tegevuse elluviimise nõuded

§ 9. Ökoala tegevuste elluviimise nõuded

(1) Taotleja määratleb kohustuseaastal põllumaal või sellega külgneval alal ökoala sellise pindala ulatuses, et ökoala kokku moodustab vähemalt seitse protsenti taotleja põllumajandusliku majapidamise põllumaa ja maastikuelementide aluse maa pindalast.

(1¹) Lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri kasvuala võib moodustada lõikes 1 nimetatud ökoala pindalast kuni 50 protsenti.
[RT I, 28.12.2024, 9- jõust. 01.01.2025]

(2) Kui taotleja määratleb ökoalana § 6 lõike 3 punktides 1–4 nimetatud sööti jäetud maad, haljaskesa haljasväetise mulda viimiseks ja sellist haljaskesa, mille taimikusse külvatakse talivilil, rohumaariba alust maad või maastikuelemendi alust maad, ei ole seal lubatud põllumajanduslik tegevus kuni taotluse esitamise aasta 25. juulini. Kui haljasväetise mulda viimise aastal külvatakse haljaskesale talivilil või selline haljaskesa, mille taimikusse külvatakse talivilil, võib haljaskesa niita ja hekseldada enne 26. juulit.
[RT I, 28.12.2024, 9- jõust. 01.01.2025]

(3) Kui taotleja määratleb ökoalana § 6 lõike 3 punktis 5 nimetatud lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri kasvuala, on seal lubatud põllumajanduslik tegevus järgmistel tingimustel:

- 1) põllumaad ei hekseldata kuni 25. juulini;
- 2) talivilija kasvatamise korral on see külvatud hiljemalt 15. oktoobriks;
- 3) põllumaad, millel ei kasvatata talivilja, ei künta sisse enne 15. oktoobrit ega kasutata seal muid taimikut kahjustavaid mullaharimisviise.

(4) Taotleja ei kasuta kohustuseaastal ökoalal taimekaitsevahendeid.

(5) Paragrahvi 6 lõike 3 punktides 1 ja 3 nimetatud sööti jäetud maa ja rohumaariba aluse maa puhul, mis on määratletud kohustuseaastal ökoalana, katkeb selleks kalendriaastaks püsirohumaaks muutmise arvestus.
[RT I, 28.06.2024, 23- jõust. 01.07.2024, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a.]

5. peatükk

Põllumajandusliku majapidamise üleandmine ning toetuse taotlemine ja taotluse menetlemine

§ 10. Põllumajandusliku majapidamise üleandmine

Põllumajandusliku majapidamise üleandmise korral kohaldatakse maaeluministri 20. detsembri 2022. a määruses nr 67 „Põllumassiivi kaardi koostamise, põllumassiivi toetusõigusliku pindala määramise ja põllumassiivi kasutamise kohta andmete esitamise tingimused ja kord” §-s 6 sätestatud.

§ 11. Toetuse taotlemine

(1) Toetuse taotlemiseks esitab taotleja PRIA-le kohustuseaastal ajavahemikul 15. maist kuni 15. juunini elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu taotluse, mis sisaldab järgmisi andmeid:

[RT I, 28.02.2025, 1- jõust. 03.03.2025]

- 1) maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruse nr 71 „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus” § 10 lõikes 1, § 11 lõike 1 punktides 1–17 ja 19 ning lõigetes 2–4 ning §-s 12 nimetatud andmed;
- 2) andmed selle kohta, millise ökoala kohta taotleja toetust taotleb;
- 3) andmed selle kohta, millise maa taotleja ökoalana määratleb.

[RT I, 28.06.2024, 23- jõust. 01.07.2024, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a.]

(2) Taotleja esitab muudatused nende ökoalade piiride kohta, mille ta on määratlenud ökoalana, hiljemalt kohustuseaasta 15. augustiks.

[RT I, 28.06.2024, 23- jõust. 01.07.2024, rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2024. a.]

(2¹) Taotleja esitab § 7 lõikes 3 sätestatud juhul andmed põldude ja pärandniidu alade piiride ning nende muudatuste kohta hiljemalt kohustuseaasta 15. augustiks.

[RT I, 10.05.2024, 2- jõust. 13.05.2024]

(3) Taotleja esitab lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud põldude, pärandniidu alade ja ökoalade piiride muudatused, mille tulemusena väheneb nende pindala, ning komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2022/1173, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 kohaldamise eeskirjad ühise põllumajanduspoliitika ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi kohta (ELT L 183, 08.07.2022, lk 23–34), artikli 7 lõike 1 punktide a ja c kohased taotluse muudatused hiljemalt kohustuseaasta 1. novembriks.

[RT I, 10.05.2024, 2- jõust. 13.05.2024]

(4) Toetust taotletakse strateegiakava alusel antavate pindalatoetuste ning loomade pidamisega ja loomade heaolu soodustamisega seotud toetuste ühisel taotlusel.

§ 12. Taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse kontrollimine

(1) Taotluses esitatud andmete õigsust ning taotleja ja toetatava tegevuse vastavust toetuse saamise nõuetele kontrollib PRIA.

(2) Paragrahvides 7 ja 7¹ sätestatud nõuetele vastavust kontrollivad maaeluministri 21. detsembri 2022. a määruses nr 68 „Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded, kohustuslikud majandamisnõuded ning töö- ja tööhõivetingimustega seotud nõuded ja tööandja kohustused“ sätestatud asutused samas määruses sätestatud ulatuses.
[RT I, 28.12.2024, 5- jõust. 01.01.2025]

§ 13. Toetuse vähendamine ja ühise põllumajanduspoliitika abinõudega seotud Euroopa Liidu finantshuvide kaitseks meetmete kohaldamine

(1) Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 13 lõikes 3 sätestatud juhul vähendatakse taotlejale antavat toetust, arvestades samas lõikes sätestatud.

(2) Lõikes 1 sätestatud juhul vähendatakse taotlejale antavat toetust, võttes aluseks taotluse alusel kindlaks määratud summa, mida taotlejal oleks õigus saada, millest on maha arvatud Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse 12. peatükis sätestatud kaitsemeetmete kohaldamisega seotud summa.

(3) Ühise põllumajanduspoliitika abinõudega seotud Euroopa Liidu finantshuvide kaitseks meetmete kohaldamise korral kohaldatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse §-des 107–110¹ sätestatud.
[RT I, 27.03.2025, 1- jõust. 30.03.2025]

§ 14. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

(1) PRIA teeb taotluse osalise või täieliku rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 10. veebruariks.

(2) PRIA teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 06.12.2021, lk 187–261), artiklis 62 ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 16 lõikes 8 sätestatud alustel.

§ 15. Toetuse maksmine

Toetus makstakse toetuse saajale hiljemalt kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 30. juuniks.

§ 16. Toetuse saaja andmete avalikustamine

PRIA teavitab toetuse saajat tema andmete avalikustamisest ja töötlemisest Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 artiklites 98 ja 99 sätestatud alustel ja korras.

§ 16¹. Rakendussätted

[RT I, 24.04.2024, 1- jõust. 27.04.2024]

(1) 2023. aastal algab § 11 lõikes 1 sätestatud ajavahemik hiljemalt 22. mail.
[RT I, 18.04.2023, 1- jõust. 21.04.2023]

(2) 2024. aastal algab § 11 lõikes 1 sätestatud ajavahemik hiljemalt 20. mail.
[RT I, 24.04.2024, 1- jõust. 27.04.2024]

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2023. a.